Konstitutionsutskottets betänkande 1986/87:3

om justitieombudsmännens redovisning av sin verksamhet till 1986/87 års riksdag jämte motion

KU
1986/87:3

Det ankommer på konstitutionsutskottet att granska justitieombudsmännens verksamhet. Till utskottet har för detta ändamål hänvisats ombudsmännens berättelse för tiden den 1 juli 1985 till den 30 juni 1986 (redog. 1986/87:1).

Ämbetsberättelsen inleds på sedvanligt sätt med en skrivelse till riksdagen, vari bl. a. lämnas vissa statistiska uppgifter angående verksamheten. Antalet inkomna klagoärenden under tiden den 1 juli 1985 – den 30 juni 1986 uppgick till 3 323 eller 160 fler än under närmast tidigare redovisningsperiod. Sammanlagt avgjordes 3 531 ärenden under den tid ämbetsberättelsen avser. Balanserade ärenden per den 30 juni 1986 uppgick till 1 215. Under verksamhetsåret har fem åtal anställts. Den möjlighet JO-instruktionen ger att överlämna klagomål till annan myndighet för prövning och avgörande har utnyttjats i 113 ärenden.

Berättelsen innehåller vidare redogörelser för ärenden av större allmänt intresse. Dessutom redovisas vilka remissyttranden m. m. som ombudsmännen avgett. Ett avsnitt av ämbetsberättelsen innehåller en redogörelse för inspektionsverksamheten. Ämbetsberättelsen innehåller även uppgifter om vissa andra aktiviteter såsom internationella kontakter.

Utskottet har mottagit ett antal skrivelser från allmänheten angående ombudsmännens verksamhet. I ärendet har väckts två motioner.

I motion 1986/87:K102 av Gunnar Biörck i Värmdö (m) har – under hänvisning till ett beslut i ämbetsberättelsen, vari JO Nilsson framfört kritiska synpunkter beträffande brottsbalkens bestämmelser om myndighetsmissbruk – yrkats att riksdagen hos regeringen begär förslag till sådan ny formulering av 20 kap. 1 § första stycket brottsbalken, som kan möjliggöra för JO att med utsikt till framgång väcka åtal mot tjänstemän i stat och kommun för myndighetsmissbruk. I motion 1986/87:K103 av Daniel Tarschys och Birgit Friggebo (båda fp) har – under hänvisning till ett beslut i berättelsen, vari JO Sverne riktat kritik mot väntetiderna vid de rättspsykiatriska klinikerna – yrkats att riksdagen ger regeringen till känna vad som anförts i motionen om behovet av snabba åtgärder för att undanröja de redovisade bristerna.

1 *Riksdagen 1986/87. 4 saml. Nr 3*

Motion 1986/87:K103 berör främst socialutskottets beredningsområde. Utskottet har denna dag överlämnat motionen till socialutskottet.

När det gäller motion 1986/87:K102 vill utskottet erinra om att frågan om tjänsteansvaret i offentlig verksamhet tagits upp i utskottets nyligen avgivna betänkande om JO-ämbetet (KU 1986/87:2). I betänkandet (s. 22) erinrar utskottet om att riksdagen våren 1986 (JuU 1985/86:34, rskr. 296) begärt att regeringen skall göra en översyn av tjänsteansvaret syftande till en reell utvidgning av straffansvaret. Utskottet har förutsatt att översynen, som påbörjats inom justitiedepartementet, kommer att leda till en värdefull förbättring av JO:s sanktionsmöjligheter. Med det anförda får motionen anses besvarad.

Den av utskottet företagna granskningen av justitieombudsmännens verksamhet har ej gett anledning till något särskilt uttalande. Utskottet vill erinra om att i ovannämnda betänkande behandlas en rad frågor om JO-ämbetets framtida utformning och inriktning.

Utskottet hemställer

a) att riksdagen förklarar motion 1986/87:K102 besvarad med vad utskottet anfört,

b) att riksdagen lägger justitieombudsmännens ämbetsberättelse – redogörelse 1986/87:1 – till handlingarna.

Stockholm den 4 november 1986

På konstitutionsutskottets vägnar

Olle Svensson

Närvarande: Olle Svensson (s), Anders Björck (m), Wivi-Anne Cederqvist (s), Kurt Ove Johansson (s), Birgit Friggebo (fp), Bertil Fiskesjö (c), Sture Thun (s), Hans Nyhage (m), Sören Lekberg (s), Torgny Larsson (s), Bengt Kindbom (c), Nils Berndtson (vpk), Ulla Pettersson (s), Elisabeth Fleetwood (m) och Ingela Mårtensson (fp).

gotab Stockholm 1986 11666